

תפיסת המרחב בקרב נשים יהודיות גרושות חד-הוריות:

מעבר ממרחב למרחב

דורית כהן

תקציר

מטרת המחקר: מחקר זה בוחן את התפיסות והמשמעויות הסובייקטיביות של נשים גרושות חד-הוריות שעברו למרחב מגורים חדש בעקבות הגירושין. חוויות הנשים בהקשר למרחב החדש נבחנות מזווית הראיה שלהן. מטרת המחקר הינה לבחון כיצד נשים תופסות את תהליך המעבר ממרחב שבו הן היו נשואות למרחב חדש בהיותן גרושות. כמו כן, נבחן ההיבט באם תפיסותיהן משתנות לאורך התהליך והאם קיימת נזילות בתהליך הרגשי, כלכלי וסמלי לאורך כל תהליך המעבר. **שיטת המחקר:** המחקר בחן חמש עשרה אימהות חד-הוריות יהודיות שעברו תהליך גירושין ונאלצו לעבור מהמרחב בו היו נשואות למרחב חדש. המחקר הינו איכותני-קונסטרוקטיביסטי התואם את מטרת המחקר ומסייע לענות על שאלות המחקר, הנוגעות לתפיסת הנשים החד-הוריות את המרחב. **תוצאות המחקר:** המחקר מראה כי לאורך כל תהליך המעבר בין המרחבים היתה קיימת הנזילות בכל שלושת התחומים שנבחנו: רגשי, כלכלי וסמלי. הנשים במחקר זה שינו את תפיסותיהן החל מתחושת כישלון וחוסר יכולת התמודדות עם התהליך וכלה בתחושת עצמאות מוחלטת וביטחון עצמי ביכולתן להתמודד עם המרחב החדש. הנשים במחקר זה ביטאו את עצמן באמצעות עיצוב המרחב על פי תפיסתן החדשה והנזילות בעיצוב באה לידי ביטוי באלמנטים עיצוביים התואמים את הלך רוחן. למרות שהמצב הכלכלי השתנה עקב הגירושין ולמרות שהנשים קיבלו סיוע חלקי או שכלל לא קיבלו כל סיוע, ובכך סגנון החיים השתנה לרעה, הן מצאו עצמן, בסופו של דבר, מתגברות על תהליך זה והתאימו את מרחב המגורים החדש לצרכים שלהן, ואף הועצמו מכל התהליך שכן הן היו סיגלו את עצמן למצבן זה. נשים רבות מצאו במרחב החדש סמל לעצמאות, העצמה נשית והתחלה חדשה.

דורית כהן

התכנית ללימודי תרבות
נובמבר 2020